SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja

Druk nr 108

SPRAWOZDANIE

KOMISJI KULTURY I ŚRODKÓW PRZEKAZU

o poselskim projekcie uchwały w sprawie upamiętnienia 80. rocznicy pierwszych wysiedleń Polaków przez Niemców w czasie II wojny światowej (druk nr 101).

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu - skierowała w dniu 19 grudnia 2019 r. powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury i Środków Przekazu do pierwszego czytania.

Komisja Kultury i Środków Przekazu po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 20 grudnia 2019 r.

wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony projekt uchwały.

Warszawa, dnia 20 grudnia 2019 r.

Sprawozdawca

/-/ Tomasz Zieliński

Przewodniczący Komisji

/-/ Piotr Babinetz

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Projekt

UCHWAŁA

SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 2019 r.

w sprawie upamiętnienia 80. rocznicy pierwszych wysiedleń Polaków przez Niemców w czasie II wojny światowej

Wybuch II wojny światowej był szczególnie tragicznym doświadczeniem dla ludności Wielkopolski, Pomorza i Śląska oraz innych terenów wcielonych przez Niemców bezpośrednio do III Rzeszy. Eksterminacja elit, masowe wypędzenia ludności polskiej, zasiedlenie tych terytoriów przez Niemców, niszczenie wytworów polskiej kultury oraz grabież polskiej własności związane były z planami całkowitej germanizacji tych obszarów. Te wydarzenia stanowiły realizację nazistowskiej doktryny politycznej zwanej Lebensraum, czyli poszerzenia przestrzeni życiowej narodu niemieckiego.

Na Pomorzu niemieckie władze okupacyjne na przełomie października i listopada 1939 r. wypędziły kilkadziesiąt tysięcy polskich mieszkańców Gdyni. Była to pierwsza tak wielka akcja wysiedleńcza przeprowadzona przez Niemców w czasie II wojny światowej.

Dla namiestnika utworzonego na terenie okupowanej Wielkopolski przez Niemcy Kraju Warty, Polacy byli „elementem niegodnym do włączenia w społeczeństwo niemieckie". Za jeden z początków zorganizowanej, masowej wywózki Polaków uznaje się utworzenie 5 listopada 1939 r. obozu przesiedleńczego na Głównej w Poznaniu, przez który przeszło ponad 33 tys. osób. W pierwszej kolejności wysiedlano ziemian, przedsiębiorców, inteligencję, działaczy niepodległościowych oraz osoby krytykujące niemiecki system nazistowski.

Z terenów anektowanych przez Niemcy wysiedlono do Generalnego Gubernatorstwa łącznie niemal pół miliona Polaków, w tym także obywateli Polski pochodzenia żydowskiego i romskiego.

Masowe wypędzenia Polaków z terenów Wielkopolski, Pomorza i Śląska oraz innych terenów wcielonych do III Rzeszy pozostają bolesnym i wciąż żywym wspomnieniem oraz przestrogą dla obecnych i przyszłych pokoleń.

W 80. rocznicę pierwszych wysiedleń Polaków przez Niemców Sejm Rzeczypospolitej Polskiej oddaje hołd wszystkim ofiarom.